

Nașterea Domnului Isus – W. J. O.

Evanghelia după Luca capitolul 2

Capitolul 1 din evanghelia după Luca se termină cu cântarea de laudă și prorocia lui Zaharia. Noi știm că această prorocie se referă la timpul scurs din momentul nașterii Domnului Isus și până în timpul Împărăției de o mie de ani, când poporul va fi eliberat definitiv de cei care îl urăsc și de dușmani, și când ei vor putea sluji lui Dumnezeu toate zilele cu evlavie și dreptate.

Dispoziția cezarului August

Dar acum începe capitolul al doilea și noi suntem iarăși în prezent și vedem poporul în mijlocul dușmanilor. Probabil s-a gândit, că odată cu eliberarea poporului din captivitatea babiloniană acum poporul este pe deplin liber. Dar nu a fost așa. Deja la mult timp după terminarea captivității în Babilon citim în cartea lui Neemia: »Iată, astăzi suntem robi, iar în țara pe care ai dat-o părinților noștri, ca să mănânce rodul ei și bunătățile ei, iată, suntem robi în ea! Și ea dă venitul ei mare împăraților pe care i-ai pus peste noi din cauza păcatelor noastre; și ei stăpânesc peste trupurile noastre și peste animalele noastre după placul lor, iar noi suntem în mare necaz.« (Neemia 9,36-37). Nici o clipă nu au fost liberi.

Și așa a fost până în momentul acesta, în care începe acum capitolul nostru al doilea. Cezarul August stăpânește în Palestina. El este reprezentantul celui de-al patrulea imperiu mondial. Trei imperii mondiale au dominat deja poporul. Chiar și acordul construirii Templului a trebuit să fie luat de la un domnitor păgân – un dușman. Acum era la putere al patrulea imperiu, cel roman. Cezarul August este domnitorul – el, romanul; și Iosif, cel din seminția lui David – el este un sărman dulgher și rob. August a poruncit și Iosif a trebuit să meargă de la Nazaret la Betleem. Și dacă Duhul Sfânt ne face cunoscut aceasta, atunci aceasta este important. Căci deja aici ni se arată în ce situație precară se va naște Domnul Isus. Nu Iosif dintr-o familie regală împreună cu femeia încredințată lui au hotărât să plece, nu, August a poruncit. Dar în realitate și August a trebuit să acționeze așa cum vrea Dumnezeu. Căci în cele din urmă El ține frâiele în mâini, dacă avem voie să spunem așa cu respect. Nu este cezarul, cel care a poruncit, ci Dumnezeu, care a poruncit cezarului. Aceasta devine clar din versetul al doilea. Dumnezeu a dat cezarului gândul să facă un recensământ. Dar Dumnezeu a călăuzit în așa fel, ca adevăratul recensământ să se facă la un moment mai târziu – abia atunci când Quirinius era guvernator al Siriei – nu, abia atunci când trebuia să Se nască Domnul Isus. Aceasta ne arată foarte clar, că de fapt cezarul era mingea de joc în mâna lui Dumnezeu. Și așa cum aici era înainte să se nască Domnul, tot așa se vede și la sfârșitul vieții Lui aici pe pământ, atunci când Domnul Isus îi spune lui Pilat: »Nu ai avea nici o putere, dacă ea nu ți-ar fi dată de sus.«

Iosif și Maria în drum spre Betleem

În felul acesta Iosif și Maria pleacă din Nazaret spre Betleem. Da, Betleem, căci stă scris: »Și tu, Betleeme, țară a lui Iuda, nu ești nicidecum cea mai neînsemnată dintre căpeteniile lui Iuda; pentru că din tine va ieși un Conducător care va păstori pe poporul Meu, Israel.« Acesta este Domnul Isus, care trebuia să se nască în Betleem. Dumnezeu îi ordonă cezarului mare, puternic, ca să pună în mișcare întreg imperiul roman. Întregul imperiu roman, acest imperiu uriaș cu o mulțime nenumărată de oameni trebuia pus în mișcare. De ce face Dumnezeu aceasta? Ca să ducă pe Iosif și femeia încredințată lui din Nazaret în Betleem. Dumnezeu poartă grijă, ca Iosif cu Maria să vină la Betleem. Ah, cât este de frumos să ști, că timpurile noastre sunt în mâna lui Dumnezeu. Noi citim: »... i s-au împlinit zilele ...«. Zilele ei nu erau încă împlinite atunci când

August a avut gândul să facă recensământul populației. Nu, Dumnezeu nu se grăbește. Abia mai târziu, când Iosif și Maria au ajuns în Betleem, »s-au împlinit zilele«. Era timpul când Domnul Isus trebuia să Se nască.

Întâiul născut

»Și L-a născut pe Fiul ei Cel întâi-născut.« În Vechiul Testament se spune: »Un Fiu ni S-a dat – un copil ni S-a născut.« Dumnezeu ne-a dat pe Fiul Său ca pe Darul Său nespun de mare. Dar un Copil ni S-a născut, și Sfântul, care a fost născut, trebuia să fie numit Fiul lui Dumnezeu. Acesta este Domnul Isus, Fiul ca Om. Pentru aceasta a trebuit ca sămânța divină să fie pusă în Maria, pentru ca Dumnezeu să fi putut fi revelat ca Om. Și totuși acest Om a fost în același timp Dumnezeu, Fiul, pe care Tatăl L-a dat. Fiul ne-a fost dat. Fiul veșnic ne-a fost dat de Dumnezeu. Cum? Prin aceea că El a fost născut ca un Copil. Acesta este un gând prețios și tot așa ca în Isaia 9, Duhul Sfânt ne arată acest gând cu foarte mare grijă și atenție și în Mica 5,1: Domnul Isus trebuia să se nască în Betleem. Aici trebuia să vină El ca Om în lume. Dar totodată ni se spune, că originile Lui sunt din vechime, din zilele eternității. Om adevărat și Dumnezeu adevărat! Cu așa băgare de seamă scrie Duhul Sfânt, veghind asupra sfințeniei Persoanei Domnului nostru Isus.

El a fost cu adevărat Om; »și ea a născut pe Fiul ei Cel întâi-născut«, așa cum orice mamă naște copiii ei, ca oricare copil, care tremură și plânge și îi este foame: »... și L-a înfășat în scutece și L-a culcat în iesle«. Acesta este evanghelistul Luca. Așa se desfășoară toată îndurarea lui Dumnezeu. Harul lui Dumnezeu este așa de bogat, că El Însuși a venit, ca să locuiască printre noi în cetatea cea mai neînsemnată, în locul cel mai neînsemnat, pe care noi ni l-am putea gândi. Ce contrast față de evanghelia după Matei! Evanghelistul Matei nu ne relatează în acest fel despre îndurarea lui Dumnezeu. Evanghelistul Matei nu ne scrie nimic despre sărăcia lui Iosif și a Mariei. El nu ne relatează despre iesle. El nu ne povestește, că în casa de poposire nu era nici un loc. Dar evanghelistul Matei ne relatează despre marele Împărat al iudeilor. Acolo se vorbește și despre un semn. Evanghelistul Matei ne vorbește despre o stea, semnul gloriei strălucitoare. La evanghelistul Luca nu citim nimic despre aceasta. Aici nu sunt magi. Aici avem pe păstori cu turmele lor. Aceștia sunt ultimii oameni, cei mai neînsemnați ai poporului. Dar la ei a fost loc în inimile lor pentru El, care stătea așa de sărac în iesle.

Semnul

Nu, aici la evanghelistul Luca nu vedem steaua ca semn glorios despre glorie și putere și maiestate. Aici găsim un alt semn: »Și acesta vă este semnul: veți găsi un Prunc înfășat în scutece și culcat în iesle« (versetul 12). Că Dumnezeu S-a smerit așa de mult. Că Dumnezeu S-a coborât așa de mult, că Dumnezeu a devenit așa de mic ca un copil înfășat în scutece; că El a devenit cu adevărat Om, ca un bebi dependent de mama Sa, care trebuia să-L hrănească, să-L îmbrace și să-L mângâie; și că în același timp El a fost acolo Dumnezeu veșnic, așa cum spune Evrei 1,3: »... susținând toate lucrurile prin Cuvântul puterii Lui«, că El a trebuit să dea putere mamei Sale, ca să-L țină – toate acestea sunt așa de minunate, că sunt prea înalte pentru mîntea noastră, pentru logica noastră. Există ceva mai contradictoriu – acest Dumnezeu veșnic în putere și tărie și în același timp acest Bebi, stînd culcat neajutorat în iesle? Și totuși este așa de desăvârșit de adevărat în Domnul Isus. Este așa de desăvârșit de adevărat, că El a fost aici Om, ca Bebi înfășat în scutece și dependent de ajutorul mamei Sale. Dar este de asemenea tot așa de desăvârșit de clar, că în același timp El este »Corn al mîntuirii«, Mîntuitor și Domn. Aceasta este minunea la nașterea de acolo din Betleem. Aceasta este modestia și mărimea Sa.

Nici un loc în han

Pentru astfel de lucruri nu este nici un loc în lume: »nu era loc pentru ei în han«. În „hanul” lumii nu locuiesc cei mici, cei neînsemnați, cei dependenți. Acolo locuiesc cei mari, cei independenți, cei puternici. În hanul lumii acesteia nu este nici un loc pentru Domnul Isus. Căci acolo unde sunt sărbătorile pământului, acolo nu este nici un loc pentru Dumnezeu, care vine în smerenie.

Este foarte interesant că noi găsim cuvântul „han” în Noul Testament sub două înțelesuri. Un han este o cameră de oaspeți, o cameră simplă cu locuri pentru oameni. Domnul Isus folosește același cuvânt „han” în situația când El trimite pe ucenicii Săi să pregătească Paștele (Marcu 14,14): »Unde este camera Mea de oaspeți?« Camera de oaspeți – acesta este același cuvânt ca și han. Și Domnul Isus spune: »Unde este camera Mea de oaspeți?« În hanul lumii acesteia nu este nici un loc pentru Domnul Isus. În hanul lumii acesteia și pentru credincios nu este nici un loc. Pentru cei independenți, pentru cei mari, pentru cei puternici și bogați, despre care se spune Mariei că vor fi dați jos de pe tronuri și vor fi alungați goi, pentru aceștia este loc în han. Dar pentru cei neînsemnați, pentru cei slabi, pentru aceia care ca și femeile Maria și Elisabeta locuiau în munți, pentru aceștia este un alt loc. »Camera Mea de oaspeți«, spune Domnul Isus, aceasta este odaia de sus, ridicată din lumea aceasta. Aceasta este camera Sa de oaspeți și aici vrea El să aibă pe ai Săi la Sine. Aici trebuie să fim noi la El, pentru ca El să ne poată trata, pentru ca noi să sărbătorim cu El la masa Sa și unde El ne poate introduce în binecuvântările bogate. Pentru El nu este nici un loc în hanul lumii acesteia. Dar El are propriul Său han, ca să ne invite, pe noi credincioșii, să fim la El.

Așa de sărac a devenit Domnul nostru, atunci când El a venit pe acest pământ. Și sărăcia Lui S-a arătat apoi cel mai clar acolo la cruce. El a devenit așa de sărac, că El putea spune: »Păsările cerului au cuiburi și vulpile au vizuini, dar Fiul Omului nu are unde să-Și pună capul«. Numai un loc a fost pe acest pământ, unde Și-a pus capul. Este același cuvânt! »Și El Și-a plecat capul și Și-a dat duhul« - acolo pe cruce. Acesta a fost singurul loc de pe pământul acesta, unde El a putut să-Și pună capul; acolo la cruce, când a murit și apoi mormântul. În rest nu a fost nici un loc pentru El, numai locul morții. Nu este aceasta impresionant?

Păstorii de pe câmp

Aici în evanghelia după Luca nu sunt magii, cei care vin la Domnul. Nu sunt cei mari și cei puternici. Nu este nici un Nimrod, nici un vânător puternic, care vânează animale sau chiar oameni. Nu, Dumnezeu nu poate folosi astfel de oameni. Ci păstori – ca Abel, Moise și David. Păstorii sunt oameni care au inimă pentru alții, care pot să-și deschidă inima pentru cei fără ajutor, care au inimă pentru Bebi din Betleem. Ei făceau de strajă noaptea pe câmp la oile lor. Și atunci Îngerul Domnului a stat lângă ei. Acum citim ceva ciudat. Îngerul Domnului stătea lângă ei, dar mai era ceva alături. Nu îngerul cu slava unui înger stătea lângă ei. Era îngerul și gloria Domnului. Domnul Însuși Se manifestă aici cu gloria Sa. Aceasta este altceva decât evenimentul, când îngerul a venit la Zaharia sau la Maria. Aici este gloria Domnului Însuși. Aceasta este gloria din nor din Vechiul Testament. Atunci gloria lui Dumnezeu în mijlocul poporului Său era acoperită în nor. Dumnezeu Însuși S-a învăluit cu acest nor și nimeni în afară de marele preot o dată pe an nu putea veni la această glorie. Dar acum această glorie apare deodată netulburată de acest întuneric – gloria Domnului.

Cum putea fi aceasta? Ah, apostolii au înțeles aceasta mult mai târziu: »Și noi am privit gloria Lui, gloria ca a Singurului de la Tatăl, plin de har și de adevăr« (Ioan 1,14). Mai înainte se spune în acest loc: »... și a locuit printre noi«, aceasta înseamnă „tabernakelt”, El a locuit într-un cort. Nimeni nu putea mai înainte să se apropie de Dumnezeu. Nimeni nu poate vedea pe Dumnezeu și să trăiască! Dumnezeu locuiește într-o lumină de care nu te poți apropia. Și totuși Dumnezeu în gloria Sa a venit la noi ca Om. Așa de departe și totuși așa de aproape. El a locuit printre noi –

într-un cort. Acest trup al Domnului era învelitoarea în care era inclusă gloria lui Dumnezeu. Era așa fel, că mulți din Israel au spus: nu am văzut nimic deosebit la El. Dar păstorii au avut ochi deschiși, ca să vadă gloria Domnului. Gloria Domnului a venit la oameni.

Bucurie în loc de teamă

Păstorii s-au temut cu mare teamă. Era normal! Poate un om să vadă gloria lui Dumnezeu și să trăiască? De aceea îngerul le spune: »Nu vă temeți; pentru că, iată, vă aduc o veste bună, de mare bucurie«. Nu teamă, ci bucurie! Căci Dumnezeu nu a venit la oameni în gloria Sa judecătorească, ci în har și îndurare. Dacă ei Îl vor primi, aceasta este o altă chestiune. Dar era »o mare bucurie, care va fi pentru tot poporul«.

Mântuitorul – Hristos Domnul

Căci astăzi, în cetatea lui David, vi S-a născut un Mântuitor, care este Hristos, Domnul. Mântuitorul S-a născut – Cornul mântuirii – Cel care aduce mântuirea. Și acest Mântuitor este Hristosul, Mesia, Cel făgăduit de Dumnezeu, și acest Domn este Domnul, Iehova, Dumnezeu cu noi, Emanuel. Dumnezeu a fost revelat printre noi. Cuvântul a devenit carne și a locuit printre noi, Dumnezeu a învăluit gloria Sa divină într-un cort. El a venit printre noi, „locuind în cort” – acesta trebuie să fie semnul nostru. Acesta este un semn! Nu semnul unui fulger, care se vede de la răsărit până la apus (Matei 24), căci un astfel de semn ar fi însemnat judecata și condamnarea poporului. Trebuie să fie un semn al îndurării și al harului lui Dumnezeu. Și când noi vedem semnul aici în Betleem, atunci acesta este un Copil înfășat în scutece; un Copil nu în cel mai bun hotel din Betleem, ci într-o iesle, într-o troacă a animalelor. Îl găsim în locul cel mai de jos din Betleem. Acesta este un semn al lui Dumnezeu pentru poporul Său. Un semn – în el se cuprinde un mesaj! Așa este în întreaga Scriptură. Când Dumnezeu dă un semn, atunci El leagă de el un mesaj. Și noi ca ucenici trebuie să fim atenți. Și ce fel de semn este acesta, ce mesaj? Că Isus Hristos nu vine ca Cel care dă verdictul, ca Judecător, ci ca Mântuitor – ca Salvator. Și aceasta văd păstorii aici în Betleem, când privesc Copilul, acolo pe locul cel mai de jos care se poate imagina. Bebi lipsit de ajutor în iesle. Un Copil înfășat în scutece.

Lauda adusă de oștirile cerești

Acum Dumnezeu nu poate să Se mai rețină. Mii de ani Dumnezeu S-a reținut. Dar acum cerul se deschide deodată și o mulțime a oștirilor cerești erau cu îngerii și noi auzim cuvintele emoționante în care se exprimă adevărul întregii evanghelii: »Glorie lui Dumnezeu în cele preainalte și pe pământ pace, la oameni bună plăcere!«

Evanghelia după Luca ne prezintă pe Domnul Isus ca Omul Hristos Isus. Un Om care S-a născut în umilință și sărăcie și a fost pus într-o iesle. Tocmai acesta este semnul din această evanghelie, care a fost dat păstorilor. Nu o stea regală strălucitoare, pentru ca mai marii pământului să vină să se plece înaintea copilului – aceasta o avem în evanghelia după Matei. Dar aici semnul nu este nimic strălucitor și mare, ci semnul aici este lipsa de însemnătate – un Copil înfășat în scutece culcat într-o iesle. Dar ce este cel mai sublim, și aceasta este făcut cunoscut prin îngerii, este că Copilul este subiectul plăcerii lui Dumnezeu. Acesta este al treilea aspect al laudei aduse de îngerii. Căci această laudă constă din trei părți: glorie lui Dumnezeu, pace pe pământ și bună plăcere la oameni.

Primul aspect: Glorie lui Dumnezeu în cele preainalte

Știm că profeții din capitolul 1, care au vorbit despre acest verset, Maria și Zaharia, prin Duhul Sfânt s-au referit la Împărăția de o mie de ani a păcii, când se va împlini tot pentru care Domnul

Isus aici pe pământ a pus temelia și unde El ca Hristos Isus, ca Fiu al Omului, va fi pus peste toate lucrurile (Psalm 8). Îngerii nu rămân înapoi în privința aceasta. Și ei privesc în primul rând la Împărăția de o mie de ani a păcii. Cu atât mai semnificativ este atunci când auzim ce spune Simeon. Împărăția păcii, Împărăția lui Dumnezeu, este potrivit cu Romani 14 dreptate, pace și bucurie. Acestea sunt cele trei elemente, care ne sunt prezentate și aici. Dreptatea ocupă primul loc și cu privire la om ea înseamnă, să se dea lui Dumnezeu ce I se cuvine. Va veni cândva un timp când realmente în întreaga creație se va arăta că El este drept. Aceasta este onoarea adusă lui Dumnezeu, nu numai prin anumiți oameni, ci până la cele mai înalte ceruri. Isaia spune: până la marginile universului.

Aspectul al 2-lea: Pace pe pământ

Al doilea punct este pacea. Și deoarece îngerii vorbesc de pace pe pământ, aceasta ne face să ne gândim la timpul, în care este vorba nu numai de inimile despre care vorbește Simeon, ci când va fi pace pe întreg pământul. Rețineți, întreg pământul va fi caracterizat de cunoașterea Domnului.

Aspectul al 3-lea: La oameni o bună plăcere

Punctul al treilea include: bucurie în Duhul Sfânt – la oameni o bună plăcere. Textul se mai poate traduce și: oamenii plăcerii Sale – oameni care sunt subiectul bunei plăceri a lui Dumnezeu.

Vorbesc îngerii profetic despre lucruri care acum încă nu se pot împlini? Nu! Tot ce spun ei aici, și care își va avea împlinirea deplină în Împărăția păcii, este adevărat aici, în acest moment, și se împlinește în Copil. Aici este omul, Hristos Isus, Omul al doilea, ultimul Adam, în care întreaga creație este restabilită – Omul, în care aici de pe acest pământ se aduce glorie lui Dumnezeu. Aici este un Om, care mai târziu va putea spune: acum Fiul Omului este glorificat și Dumnezeu este glorificat în El. Ce mai târziu în Împărăția păcii va fi valabil pentru pământul întreg, Dumnezeu vede aici glorificat în Copilul din iesle, care în viața Lui pe pământ a adus glorie lui Dumnezeu.

Și dacă mai târziu în Împărăția păcii va fi pace pe întreg pământul, acum este revelată această pace, întruchipată într-un Copil, culcat într-o iesle, înfășat în scutece. Prin aceasta, ca să zicem așa, pacea este vie, am putea spune: prezentă trupește. Profetul vorbește despre Cel care face pace, și epistola către Coloseni spune, că El a făcut pace prin sângele crucii Lui. Crucea este punctul final al căilor care încep aici la iesle. Pacea nu a fost niciodată mai înainte așa de prezentă, înainte ca acest Bebi să se nască în Betleem și înainte să aibă loc ce este vestit acum de îngeri.

Și dacă aici citim despre oameni ai bunei Sale plăceri, în primul rând este un Om al bunei Sale plăceri. Acesta este Unul, despre care treizeci de ani mai târziu se spune, când El iese din apă și cerul se deschide: »Acesta este Fiul Meu preaiubit în care Mi-am găsit plăcerea Mea.« Dar dacă acum se spune »oameni«, deci dacă buna plăcere a Sa va fi dată multor oameni, atunci numai pentru că Dumnezeu Și-a găsit plăcerea în Unul. Și noi vom vedea, că în acest Unul și pe baza lucrării Sale, acum S-a creat loc pentru o ceată mare de oameni, care vor deveni subiectul bunei plăceri a lui Dumnezeu. Și toate acestea sunt acum încorporate în acest un Copil. Da, de aceea jubilează îngerii, pentru că ei văd împlinită aceasta în acest Copil, chiar dacă văzut istoric se va împlini mai târziu. Nu este aceasta măreț?

Păstorii ca evangheliști

Aceasta este caracteristic la evanghelistul Luca – să prezinte un Copil mic, sărac, nu numai mai marilor pământului, ci săracilor, ultimilor oameni, păstorilor de pe câmp, care acum se duc să vadă semnul, Copilul în sărăcia Sa. Cuvântul îngerilor le sună în urechi și acum ei vor să vadă Copilul, în care se vor împlini toate acestea. Da, cuvintele îngerilor lucrează în inimile lor și trezesc dorința de a vedea. Ei au auzit cuvântul și lauda adusă de îngeri și acum vor să vadă semnul, pe care Domnul îl dă lor. Da, ei merg în grabă și plini de dorință să vadă realitatea celor spuse lor. În felul acesta ei au devenit primii evangheliști, care au avut o întâlnire cu Domnul Isus Hristos. Ei au plecat și au făcut cunoscut pretutindeni cuvântul despre Copilul pe care ei L-au văzut. Însă pe primul loc nu stă vederea, ci auzirea. Credința noastră nu se bazează pe vedere, ci pe auzire. Nu numai ce ei au văzut, nu, cuvântul, pe care ei l-au auzit, era conținutul mesajului lor, pe care ei îl duceau acum pretutindeni. Cuvântul, pe care ei L-au văzut! Și toți, care îl auzeau, se minunau de cele spuse de păstori. Da, acolo era o uimire, căci erau unii oameni care așteptau pe Salvatorul lui Israel. Și noi putem înțelege bine uimirea lor – așa cum spuneau oamenii: Să fie oare acesta Acela despre care au vorbit prorocii?

Maria

Privim acum la Maria. Evanghelia după Luca ne prezintă unele persoane și ne arată la ele puterea credinței și lucrarea Duhului Sfânt. Am văzut deja în capitolul 1, că Maria nu a fost umplută de Duhul Sfânt. Aceasta ne este spus nu pentru a privi pe Maria mai prejos decât ceilalți, ci pentru a o scoate deosebit de pozitiv în evidență. Ea a primit cuvântul Domnului în inima ei și l-a făcut proprietate a ei, proprietatea ei personală de credință. De două ori citim în acest capitol că Maria păstra toate cuvintele și se gândea în inima ei la ele. Frați și surori, aici se cuprinde ceva nespus de mult pentru noi, nu numai ca noi să luăm cunoștință, ci ca noi în liniște să ne gândim la toate acestea în inimile noastre. Căci acesta este singurul mod în care noi putem studia Cuvântul: citirea Cuvântului, păstrarea Cuvântului și meditația asupra Lui, adâncirea, prin călăuzirea Duhului lui Dumnezeu, în lucrurile care ne sunt prezentate aici. Toate acestea dau naștere la adorare.

Și vedem mai departe, că noi suntem conduși în Templu. Adoratorii, care apar public cu lauda și preamărirea, au fost formați în liniște. Ei au fost formați în camera de rugăciune sau acolo sus pe munte (capitolul 1), unde Domnul a vorbit inimilor lor și ei cumpăneau cuvintele în inimile lor. Sunt convins, că nici un adorator adevărat nu se naște, dacă această cumpănire a lucrurilor referitoare la persoana Domnului nostru scump nu a avut loc mai înainte. Trebuie să fie o „rumegare” cu inima noastră, ca să se formeze sentimentele plăcute lui Dumnezeu, atunci când noi le ducem în adorare preoțească în partea dinlăuntru a Locului Preasfânt. Atrag atenția în mod deosebit asupra expresiei „adorare preoțească”. Căci în primul rând vedem deja la păstori că lauda era prezentă. Ei au glorificat și lăudat pe Dumnezeu pentru tot ce au auzit și au văzut. Accentuez aceasta, deoarece într-un anumit fel noi ne aflăm acum la sfârșitul capitolului pe locul adorării, direct în Templu. Mai întâi patruzeci de zile după nașterea Domnului, la curățirea mamei, și apoi doisprezece ani mai târziu, când Domnul Isus la vârsta de doisprezece ani a mers împreună cu părinții Săi la Ierusalim la Templu. Am văzut deja la început, că evanghelia după Luca este caracterizată prin Templu. Evanghelia începe în Templu – Zaharia vede apariția îngerului, și se termină în Templu, cu cântarea de laudă a ucenicilor. Și de aceea să fim atenți, atunci când noi ne aflăm aici în Templu pe terenul adorării! Însă înainte ca noi să înțelegem corect aceasta, trebuie să înțelegem ce înseamnă circumcizia lui Hristos și prezentarea Domnului în Templu (Luca 1,22-24).

Ziua circumciziei

Ziua a opta este ziua circumciziei. Desigur aceasta este în primul rând împlinirea Legii. Galateni 4,4 ne spune că Domnul Isus a fost născut de o femeie, S-a născut sub Lege. El era cu adevărat un israelit. Nu numai Om, ci un Om din poporul Israel, care aici pe pământ a împlinit Legea lui Dumnezeu, care a fost circumcis conform Legii, dar care prin aceasta este totodată dator să împlinească toată Legea (Galateni 5,3). La circumcizia Lui El primește Numele Isus, așa cum a spus îngerul. Numele înseamnă Iehova sau Iahve – Mântuitor și Salvator. Dar aceasta nu are nimic comun cu circumcizia? Ce înseamnă circumcizia Lui? Circumcizia este, conform cu Coloseni 2,11, sentința lui Dumnezeu asupra cărnii, dezbrăcarea trupului cărnii. Aceasta este ceea ce este necesar pentru omul natural (firesc), care a fost născut în păcat. Circumcizia însemna pentru fiecare israelit, care tăia împrejur pe fiul său, o recunoaștere înaintea lui Dumnezeu, că și acest copil a fost născut în păcat și a meritat sentința lui Dumnezeu și că numai pe baza harului lui Dumnezeu poate veni în părtășie cu El.

Dar acum vine singurul Om de pe pământ, care niciodată nu a păcătuit, în care nu este nici un păcat și care nu a cunoscut și nu a făcut nici un păcat, și care nu a fost născut în păcat. El vine aici așa de adevărat, cum spune în Romani 8,3, că Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în asemănare cu carnea păcatului și pentru păcat. Dumnezeu a condamnat păcatul în carne. Desigur, încă nu aici, în clipa aceasta. Dar această circumcizie în ziua a opta și-a găsit împlinirea în ceea ce în Coloseni 2,11 este numit: circumcizia lui Hristos. Circumcizia lui Hristos nu este identică cu această circumcizie din ziua a opta, ci cu lucrarea de pe crucea de pe Golgota. Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în asemănare cu carnea păcatului, dar păcatul nu era în El. El a venit în aceeași carne, în care la noi era păcat. Și Dumnezeu L-a trimis în carne pentru păcat, pentru ca El să condamne păcatul în El.

Ce mare este acest lucru, dacă Dumnezeu aduce aceasta aici în legătură cu ziua a opta! Ziua a opta este începutul a ceva nou. Marea zi, ultima zi a sărbătorii este ziua a opta. Despre această zi vorbește Domnul Isus în Ioan 7, că rodul lucrării de pe cruce va fi o ceată mare și ea va primi Duhul Sfânt. Ziua a opta vorbește despre o creație nouă. Căci dacă păcatul a fost condamnat în carne prin circumcizia lui Hristos, atunci a fost pus fundamentul unei oștiri mari, care are parte de circumcizia lui Hristos. Exact așa cum spune Coloseni 2, că ei sunt circumciși cu circumcizia lui Hristos. Da, acolo este loc pentru o creație nouă. Și așa cum spune Galateni 6,15: nu circumcizia sau lipsa circumciziei în sensul Legii sunt ceva, ci creația nouă – circumcizia lui Hristos și această legătură cu ziua a opta. Temelia este lucrarea de pe Golgota, făcută treizeci și trei de ani mai târziu. Temelia că pot fi mulți oameni ai buneii plăceri, și nu numai un singur Om. Au fost treizeci și trei de ani în care Dumnezeu Și-a găsit buna plăcere numai într-Unul. Dar Dumnezeu dorea o societate mai mare de fii ai buneii Sale plăceri, în care voia să-Și găsească bucuria. De aceea acest Fiu trebuia să meargă la cruce, ca să primească sentința asupra păcatului.

Consacrarea Întâiului născut

Toate acestea sunt necesare pentru a înțelege ce înseamnă când patruzeci de zile mai târziu Domnul este adus de mama Sa în Templu. Din Levitic 12 știm că, atunci când o mamă a născut un fiu, ea trebuia să se curățească la patruzeci de zile după aceea. Aceasta este o curăție ceremonială în legătură cu o jertfă. Și în felul acesta vine Iosif și Maria cu Copilul la Ierusalim la Templu. Vedem aici un înțeles dublu. Mai întâi desigur curățirea Mariei cu jertfa, dar și că Domnul ca Cel întâi Fiu născut este prezentat de Maria lui Dumnezeu. Fiecare întâi-născut din Israel trebuia prezentat lui Dumnezeu – consacrat lui Dumnezeu, pus deoparte pentru Dumnezeu. Ah, despre nici un copil din întreaga istorie a lumii nu se putea spune că această consacrare pentru Dumnezeu era așa de nimerită ca la Domnul Isus. Ce trebuie să fi însemnat aceasta pentru inima lui Dumnezeu, atunci când aici acest Copil I-a fost consacrat. Era primul Fiu născut. El nu a fost numai singurul Fiu născut al lui Dumnezeu. Aceasta înseamnă că El este Cel veșnic,

Singurul. Și ca Singurul nu există un altul, și în privința aceasta noi nu putem fi uniți cu El. Ca Singurul născut El este unic. Dar El este și Cel întâi născut, și aceasta este denumirea Lui ca Om. Dumnezeu a adus pe Cel întâi născut al Său pe pământ, spune Evrei 1. Și Acest întâi născut este desigur Cel întâi născut al întregii creații, cu toate că El Însuși este Creatorul (Coloseni 1).

Am văzut că circumcizia Lui arăta spre cruce, și așa El, ca Cel mort, despre care vorbesc și jertfele aduse aici, este și Cel întâi născut dintre morți. Și ca Cel întâi născut dintre morți El este și Cel întâi născut dintre mulți frați (Coloseni 1; Apocalipsa 1). Înțelegem noi ce este un Cel întâi născut? El este Unul consacrat lui Dumnezeu, Unul sfințit pentru Dumnezeu. Și nu vedem noi acum clar, că circumcizia este sentința lui Dumnezeu asupra cărnii păcatului – a păcatelor noastre – sentința lui Dumnezeu, pe care El a pus-o asupra Lui? Nu vedem noi acum mult mai clar, că Duhul Sfânt vrea să ne prezinte Adunarea mare a celor întâi născuți (compară cu Evrei 12,23)? Din mulții frați, care au fost dați Domnului Isus, El este Cel întâi născut între ei. Acești mulți au fost dați Fiului, Fiului buneii plăceri, pentru ca ei înșiși să fie fii ai buneii Sale plăceri.

La începutul studiului nostru asupra evangheliei am văzut că evanghelia după Luca face introducerea la adevărurile prezentate de apostolul Pavel. Ea este evanghelia filiațiunii, și tocmai filiațiunea este lucrul cel mai mare despre care ne relatează Pavel. În evanghelia noastră găsim fii ai Celui Preaînalt, fii ai luminii, fii ai păcii, fii ai învierii și fii de la Dumnezeu. Da, cinci expresii ale fiilor buneii plăceri. Și îngerii relatau deja aici pe câmpie despre fii buneii plăceri. Aici este prezentat Cel întâi născut lui Dumnezeu în legătură cu o jertfă. Este jertfa celor săraci (compară cu Levitic 12). Dar aici aceasta, care este numai un simbol, se abate de la realitatea însăși. Aici animalele de jertfă fac loc Jertfei adevărate. Ele fac loc Unuia, în care Dumnezeu a judecat păcatul. Căci numai prin aceasta o colectivitate mare de întâi născuți pot fi sfințiți pentru Dumnezeu, consacrați, dar în așa fel, că El este adevăratul Cel întâi născut.

Dumnezeu a vorbit odinioară despre Israel: Israel este întâiul Meu născut. Dar aici este adevăratul Israel, adevăratul Rob al Domnului, așa cum spune Isaia. Și acest Rob adevărat este Cel întâi Fiu născut al lui Dumnezeu. Și în El, pe baza lucrării Sale, este acum loc pentru o Adunare mare de întâi născuți – fii ai buneii plăceri -, și aceștia sunt, așa cum ne spune epistola către Evrei, adoratori. Acești adoratori sunt pe drumul spre glorie. Și pe acest drum ei au Cortul întâlnirii, locul serviciilor divine, unde ei se apropie de Tronul harului. Și astfel noi îi găsim pe acest drum neîncetat în Locul Preasfânt, și nu numai din când în când. Nu. Epistola către Evrei capitolul 13 ne spune, că noi neîncetat, permanent, aducem o jertfă. Permanent, așa cum aici Ana noapte și zi era în Templu rugându-se și postind. Găsim aici prezentați credincioși în Duhul înfierii. Fii ai buneii plăceri, care sunt în Templu ca adoratori.

Simeon

Privim acum la Simeon. El nu vorbește în caracterul lui Zaharia. El nu vorbește ca Maria, el nu vorbește despre viitorul Împărăției de o mie de ani a păcii, în care Israel va ocupa locul central. Nu, el vorbește despre timpul actual. Însă toate acestea sunt foarte uimitoare. De ce a venit acest Simeon în Templu? La el nu vedem că glasuri i-au vorbit în vis, așa cum găsim la Iosif; sau că i-a apărut o stea, ca la magi; că i-a apărut un înger, ca la Zaharia sau Maria. Nu, aceasta nu se potrivește timpului actual. Aceasta se potrivește mai degrabă în Vechiul Testament și în timpul dinaintea nașterii Domnului nostru Isus și înaintea morții și învierii Sale. Nu, la Simeon vedem Duhul filiațiunii. El este călăuzit – și aceasta este caracteristica filiațiunii; aceasta este caracteristica tuturor fiilor; toți care sunt călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu (Romani 8,14).

Aici se vorbește de trei ori despre Simeon, că Duhul lui Dumnezeu l-a călăuzit: mai întâi în versetul 25, apoi în versetul 26, unde el primește cuvântul de la Duhul Sfânt; și în versetul 27, unde el vine în Templu prin Duhul Sfânt. Fiecare simte aici: noi suntem într-un loc deosebit. Duhul Sfânt ne face aici cunoscut imensitatea a ceea ce în rest ne este prezentat numai prin simboluri – în circumcizia lui Hristos și în prezentarea Lui înaintea lui Dumnezeu. Dar nu în

curățire! Curățirea nu este pentru Copil, ci pentru mamă (Levitic 12). Mama trebuia curățită și ea este un simbol al rămășiței lui Israel. Ca urmare a sentinței lui Dumnezeu asupra cărnii păcatului, care L-a lovit acolo pe Golgota, este posibilă curățirea credincioșilor și prin aceasta în cele din urmă sfințirea și consacrarea lor față de Dumnezeu. Ei au fost curățiți prin spălare, ei au fost sfințiți, ei au fost îndreptățiți. Vedem un popor curățit, sfințit, un popor din fii, din oameni ai bunei plăceri, de adoratori. Și este partea noastră prețioasă aici pe pământ să stăm pe acest loc al adorării și să aducem permanent jertfele noastre de laudă.

Simeon era un om temător de Dumnezeu și un om drept, care aștepta pe Mângâietorul lui Israel. Prin aceasta se înșiruie în rândul rămășiței, care aștepta pe Domnul. Și el aștepta pe acest Mângâietor, pe Mesia. El Îl aștepta foarte personal. Încă o dată: nu pe baza glasurilor, a viziunilor, a viselor, a stelelor sau a îngerilor; nu, prin Duhul lui Dumnezeu. El era ca Maria; el, care cunoștea nu numai Cuvântul, ci se gândea la el în inima lui. Duhul Sfânt a avut ocazia să facă Cuvântul în această inimă așa de real și prețios, că lui i se spune, că nu va vedea moartea până nu va vedea pe Hristosul Domnului. Și tot așa este și astăzi. Desigur Cuvântul lui Dumnezeu este cunoscut de aproape două mii de ani. Dar Duhului Sfânt trebuie să I se ofere ocazia să facă Cuvântul Său viu în inimile noastre, pentru ca și noi să așteptăm pe Domnul nostru cu inimi arzătoare.

Așa vine Simeon în Templu, călăuzit de Duhul Sfânt, și când părinții au adus Copilașul Isus în Templu conform obișnuinței, să facă ce spune Legea, el L-a luat în brațe. O, cât de prețios este aceasta! Păstorii au văzut îngerii și s-au plecat înaintea Copilului. Magii au văzut steaua și s-au plecat înaintea Copilului. Dar aici vine Simeon călăuzit de Duhul și nu se pleacă înaintea Copilului. El Îl ia în brațe. El Îl îmbrățișează cu intimitate și Îl include în inima sa. Aici este un bărbat care nu poate fi comparat cu oamenii care se vor pleca cândva în Împărăția păcii înaintea Domnului, așa cum va face Israel cândva, așa cum este prezentat aici simbolic prin păstori și magi. Nu, aici este unul care ia Copilul în brațele sale, și Îl include în inima sa. Da, în inima sa.

Noi am văzut, că Domnul Isus personifică pacea lui Dumnezeu – pace pe pământ. Când aceasta va avea loc, atunci vor venii magii (popoarele), atunci vor veni oamenii poporului Israel (păstorii) și se vor pleca înaintea Copilului. Aceasta este în viitor. Dar în timpul de acum, în care noi trăim, când pe pământ nu este încă pace, acum sunt oameni care au pace în inima lor, care au pace cu Dumnezeu, o pace care le păzește inima și gândul. Un astfel de om găsim aici în Simeon. El îmbrățișează Copilul cu brațele sale și cu inima sa laudă pe Dumnezeu: acum slobozește în pace pe robul tău. Aici este un credincios, care încă nu cunoaște pacea pe pământ, dar cunoaște pacea în inima sa. Nu un credincios care așteaptă pe Domnul cu Împărăția Sa, ci unul care Îl primește în inima sa. Putem spune noi aceasta despre noi? Este Domnul și pentru noi tot așa de prețios, că și noi, așa cum se spune în 1 Tesaloniceni 4: vrem să fim pentru totdeauna la Domnul?

»Ochii mei au văzut mântuirea Ta.« Acest bărbat, care este călăuzit de Duhul Sfânt, a văzut mai mult decât a văzut Zaharia și Maria. El a văzut chiar mai mult decât ce au spus îngerii: Mântuirea Ta, pe care Tu ai pregătit-o înaintea tuturor popoarelor. Așa ceva nu am auzit mai înainte. De la îngeri am auzit despre pace pe pământ. Dar aici auzim despre pacea, pe care El o desfășoară înaintea tuturor popoarelor. Îngerii au vorbit despre o pace pentru întreg poporul – acesta este poporul Israel. Simeon însă vorbește prin Duhul lui Dumnezeu despre toate popoarele. Și aceasta este valabil nu numai pentru Împărăția păcii. Desigur atunci, când Israel va fi punctul central al tuturor evenimentelor, de la acest popor se va răspândi pace spre toate popoarele. Dar să citim și versetul 32. Dacă Simeon ar fi avut în vedere numai Împărăția păcii, el ar fi vorbit mai întâi despre Israel și apoi, plecând de la aceasta, despre lumina îndreptată spre națiuni. Dar nu așa stă scris aici. Israel vine pe locul doi. El vorbește despre timpul nostru actual, unde pe primul loc Lumina a venit ca descoperire pentru popoare, ca să facă cunoscut națiunilor adevărurile lui Dumnezeu. Aceasta o vedem ca roadă la unul care prin Duhul Sfânt meditează în inima sa la Cuvântul lui Dumnezeu. Din Vechiul Testament cunoaștem cuvântul despre Domnul Isus referitor la Lumina națiunilor (Isaia 42; 49; 59). Și Isaia leagă aceasta cu Împărăția păcii.

Dar Simeon folosește acest cuvânt, călăuzit de Duhul, pentru timpul nostru. Și aceasta devine clar, dacă citim mai departe.

Iosif și Maria se miră de cele auzite de la Simeon. Lor li se deschide o perspectivă mult mai mare, decât numai mântuirea lui Israel. Vedem apoi că Simeon îi binecuvântează. Luați seama, aici nu se spune că el binecuvântează Copilul. Nu, el cunoaște gândurile lui Dumnezeu: *el însuși* putea fi binecuvântat numai *prin Copil*. Dar Simeon poate binecuvânta pe Maria și pe Iosif și le poate prezenta mai departe ce va fi acest Copil. Și că el vorbește în continuare despre timpul actual, vedem din cuvintele: »Iată, Acesta este rânduit spre căderea și ridicarea multora în Israel«. El se referă la timpul actual, când Domnul Isus este dat națiunilor ca Lumină spre descoperire. Dar el arată și că aceasta merge împreună cu lepădarea poporului Israel. Domnul Isus va deveni în Israel o piatră de poticnire, prin care mulți vor cădea. Și aici găsim un cuvânt din profetul Isaia (Isaia 8). Mulți vor cădea, dar și mulți se vor ridica. Aici nu este vorba de înviere, ci: ei vor fi ridicați. Aceasta este ceea ce s-a spus Mariei: cei înălțați vor fi coborâți și cei de jos vor fi înălțați. Cei care consideră că sunt ceva, aceia vor cădea. Alții vor fi ridicați. Și El va fi un semn, care va stârni împotrivire.

În legătură cu Domnul Isus citim de trei ori despre un semn, atât în evanghelia după Matei, cât și în evanghelia după Luca. În evanghelia după Matei primul semn este steaua, la nașterea Sa. Al doilea semn este moartea Sa, semnul despre Iona: trei zile și trei nopți El va fi în inima pământului (Matei 12). Și al treilea semn este revenirea Sa: semnul Fiului Omului (Matei 24). Și la Luca vedem același lucru. Primul semn la nașterea Sa: Copilul în iesle. Al doilea semn îl găsim aici în locul acesta: semnul lepădării Lui. Îngerii nu au vorbit despre aceasta lui Zaharia și Mariei. Simeon știe aceasta. El știe că sabia va străpunge sufletul Mariei, și prin aceasta se gândește la momentul când Maria va sta la picioarele crucii. Și în Luca 21 găsim cel de-al treilea semn – revenirea Sa. Aici, cum am spus, este semnul lepădării Lui, pentru ca să se descopere gândurile multora. Venirea Domnului este descoperirea a ceea ce este în inima lui Dumnezeu. Dar este și revelarea a ceea ce este în inima noastră. Este o stare, care aduce totul la lumină, care pune în chip desăvârșit în lumină inima lui Dumnezeu, așa fel ca noi oamenii să putem cunoaște inima lui Dumnezeu. Ce Dumnezeu voia să facă cunoscut oamenilor, toate acestea El le-a făcut cunoscut în Domnul Isus. Și pe de altă parte inima omului a fost descoperită în chip desăvârșit. Desigur în mod deosebit în momentul când Maria sta la cruce și El era înălțat acolo pe cruce. Acesta este înțelesul celor spuse aici de Simeon. El era caracterizat de cunoaștere și înțelegere deosebită a gândurilor lui Dumnezeu – laudând pe Dumnezeu aici în Templu în adevăratul duh al filiațiunii. Ce loc prețios să stai aici.

Profetesa Ana

Cu privire la Simeon nu se amintește așa de mult statornicia, perseverența slujirii lui. Important era la el, că Duhul Sfânt îl călăuzea. Căci mult mai clar ni se arată lucrarea permanentă de laudă în Templu a profetesei Ana. Despre credincioșii de la sfârșitul cărții vedem literalmente că ei erau mereu în Templu și laudau pe Dumnezeu. Acesta este locul celui credincios, ca fiu și adorator să aducă neîntreput lui Dumnezeu jertfa laudei și preamăririi. Și aici la începutul vieții Domnului nostru Isus pe pământ vedem toate acestea profund prezentate.

În Ana avem în acest început un model potrivit al unui credincios, care aduce o jertfă de laudă permanentă. Ea era o profetesa, și aceasta ne arată, că duhul profetic și în acest timp, după ce Dumnezeu a tăcut patru sute de ani, era încă activ. Și duhul profetic este acela care înțelege Cuvântul lui Dumnezeu și Îl aplică la inimă și conștiință. Ana era o femeie. Desigur ea nu a avut multe ocazii să vestească Cuvântul. Dar ea era o mărturie, când citim aici: »ea vorbea despre El«. Acesta este Duhul profetic. El vorbește despre Domnul Isus și Îl prezintă inimii și conștiinței. Aceasta este profetie.

Profetie nu este nimic altceva, decât mărturie despre Domnul Isus. Totul se învârte în jurul Persoanei Domnului nostru Isus Hristos. În 1 Petru 1,11 ni se confirmă: »... Duhul lui Hristos ...

când vestea mai dinainte suferințele lui Hristos și slăvile care aveau să urmeze«. Aceasta este și slujba profetică în mijlocul Adunării. În 1 Corinteni 14,3 citim, că cine procește, vorbește oamenilor spre zidire, încurajare și mângâiere. Cum se poate vorbi mai bine spre zidire, încurajare și mângâiere, decât dacă se vorbește despre Domnul Isus? Nu este zidirea legată cu Persoana Sa, nu este încurajarea și mângâierea sfinților legată cu Persoana Sa? Adevăratul Duh profetic face aceasta: El vorbește despre El.

Cum este deci această femeie? Probabil că aflăm unele lucruri din însemnătatea numelui ei. Simeon înseamnă „a auzi”. Noi ne-am putea gândi, că Dumnezeu a auzit gândurile inimii lui Simeon, dar și Simeon a auzit. El era unul care putea să audă bine glasul Duhului Sfânt. El avea un auz bun, ca să fie atent la călăuzirea Duhului Sfânt în viața lui, care l-a dus în Locașul sfânt. Și Ana avea un nume remarcabil și aceasta se potrivește caracterului acestei evanghelii. Ana înseamnă „har”. Ea însăși era un simbol al harului, al îndurării. Ana descindea din seminția lui Așer – dintr-o seminție a poporului celor zece seminții. Dar ea aștepta împlinirea făgăduinței, exact așa cum relatează Pavel: »... pentru nădejdea făgăduinței pe care Dumnezeu a făcut-o părinților noștri și a cărei împlinire o așteaptă cele douăsprezece seminții ale noastre, care slujesc necurmat lui Dumnezeu, noapte și zi« (Faptele Apostolilor 26,6-7). Așa o găsim noi aici, slujind lui Dumnezeu în Templu noapte și zi. Ca să poți sluji lui Dumnezeu așa de consecvent, Dumnezeu trebuie să ia acele lucruri care sunt un obstacol în calea acestei slujiri. Ea a fost căsătorită șapte ani și acum avea optzeci și patru de ani. Putem presupune că ea a slujit permanent aproape șaiszeci de ani în Templu. Șaiszeci de ani, noapte și zi să slujești neîncetat în Templu! Ana este aici în Templu, acesta este Locașul sfânt. Și acesta este adevăratul loc al credinciosului, care este caracterizat ca fiu.

Locul sfânt este caracterizat de trei lucruri: auzire, la Simeon, rugăciune, la Ana și în al treilea episod la sfârșitul capitolului nostru Cuvântul lui Dumnezeu, la Domnul Isus. La Ana găsim deci caracteristica rugăciunii: »... cu posturi și cu rugăciuni ...« slujind lui Dumnezeu. Aceasta este smerenie, aceasta este dependență, aceasta este încredere. Șaiszeci de ani ea a slujit noapte și zi și a așteptat acest moment, această clipă, ca să vadă pe Domnul. Ea a venit în această clipă, și privind pe Domnul, L-a lăudat și a vorbit despre El tuturor celor din Ierusalim, care așteptau salvarea. Aceasta este adevărata slujire profetică. Ea a vorbit tuturor acelor a căror inimă era pregătită să audă despre Domnul Isus Hristos.